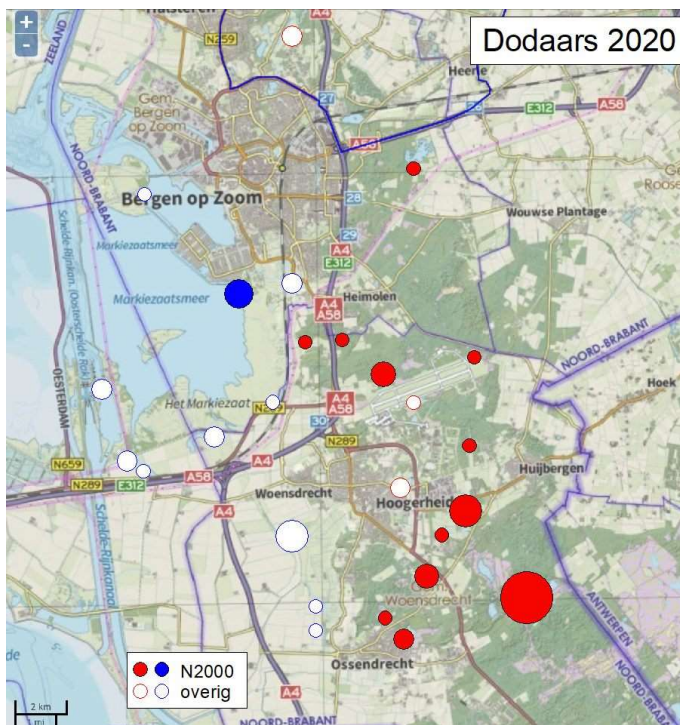

Onderzoek Dodaars in 2024

Tekst en foto's Hidde Bult

Het bestuur stelt voor om dit voorjaar met de VWG de Dodaars te tellen. Ook in 2020 zochten we naar onze kleinste fuut van de Brabantse Wal tot het Schelde-Rijnkanaal. We vonden 60 territoria, waarvan aanvankelijk 33 in het Natura 2000-reservaat “De Brabantse Wal” (Figuur 1). Omdat veel vennen in 2020 snel droogvielen, mislukten de meeste broedsels. Wellicht week een deel voor een vervolglegsel uit naar het Zeekleigebied waar het aantal paren geleidelijk wat toenam: [Dodaars 2020 Veerkracht](#).

Inmiddels hebben we de natste winters ooit achter de rug en veel vennen raakten (tijdelijk) gevuld. Zou dat tot herstel van de populatie op de Brabantse Wal leiden?

Figuur 1. Territoria [Dodaars 2020 Veerkracht](#). Cirkels met rood liggen op de Brabantse Wal, cirkels met blauw liggen in de zeekleiregio. Gevulde symbolen zijn binnen de N2000 grenzen, open symbolen liggen erbuiten. De grootte reflecteert het aantal, dat ook tabel 1 en 2 staat.

Wil je meedoen?

Kies een gebied uit tabel 1 of 2 en meld dat op: Info@VWGBOZ.nl. Het is de bedoeling dat om met de deelnemers oefenbezoeken te maken, bij voorbeeld bij het Bloempjesven, Noordpolder of de Hogerwaardpolder. De Dodaars zit bijna altijd op vogelrijke gebieden.

Welke waarnemingen gebruiken?

Zie voor de richtlijnen de Sovon site: [Dodaars broedvogeltellingen](#). Elke waarneming in broedbiotoop telt mee, met nadruk op baltsende vogels (hoge triller, **veelvuldig in duet** tussen partners), paren in broedbiotoop (maken **onderling vaak ruzie**), bezoek aan nestplaats en paren met jongen (met kleine jongen vaak onopvallend, bedelroep van grotere jongen luid). Roepactiviteit het hoogst in **vroege ochtend** en **late avond**. Voor een territorium is minstens eenmaal zang tussen de datumgrenzen (5-4 t/m 5/7) nodig.

LET OP: Twee zingende vogels vlak bij elkaar **als duet** van **één paar** noteren (brc 5). Solitaire paren in onoverzichtelijk biotoop kunnen onopvallend zijn. Afspelen van baltsroep kan zinvol zijn. Neem je tijd en probeer alle paren te lokaliseren. Biotoopkeus zeer gevarieerd (inclusief bosvijver of zelfs gietwaterbassin, soms zeer kleine plasjes); denk dus niet te snel dat een broedgeval uitgesloten is. Mannetje kan jongen verzorgen terwijl het vrouwtje een nieuw legsel bebroedt.

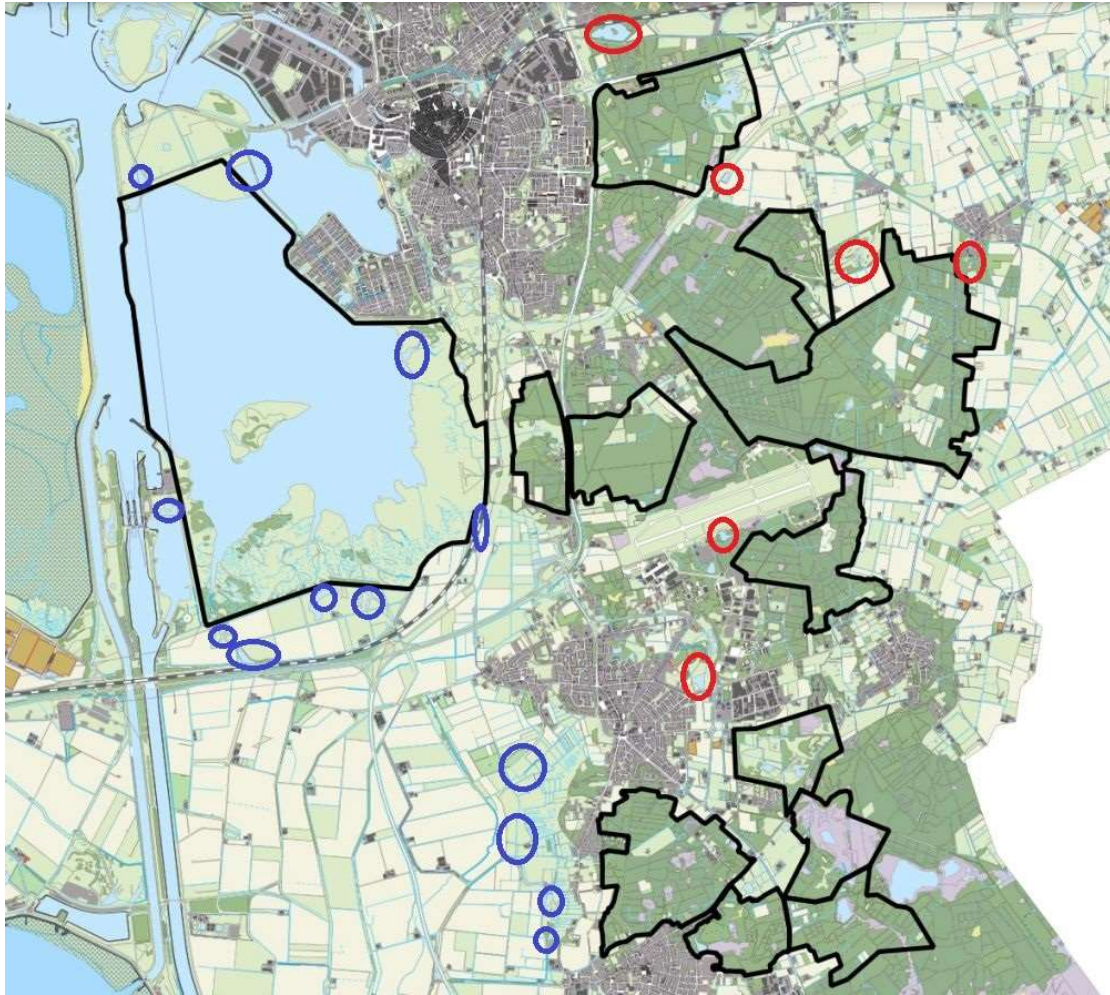
Dodaars met een pul op de Gemeentevijver van Putte in 2023. Deze vijver raakte bezet met Gele Plomp en later een koppel Dodaarzen na herstelwerken van waterschap Brabantse Delta. Dit territorium was nog niet aanwezig in 2020. Pullen van deze grootte piepen luidkeels als een ouder met voedsel opduikt.

Tabel 1. Dodaarzen op de Brabantse Wal in 1990-96 en in 2020. n.a.: ven niet aangelegd of nog niet hersteld.

Terrein	1990-96	2020	Wie telt in 2024?
Zoomland	6	1	
Wouwsche Plantage en steenfabriek	3	0	
Mattemburgh-Oost	4	4	
Mattemburgh-West	n.a.	1	
Kooiheide (n.a.), Paardenven	1	2	
Moseven, Wasscheven	2	4	
Voormalige groeve Boudewijn	1	2	
Landgoed Groote Meer	28	13	
Akkerenven, Kortenhoeff	n.a.	5	
Wasven, Kortenhoeff	1	1	
Totaal Natura 2000	46	33	
Bergse Heide	1	0	
Hoogerheide: Bunkerbaan, Retentiebekken	n.a.	2	
Vliegbasis Woensdrecht, Afgelaten Ven	5	1	
Boslust/Vrederust	1	2	
Zanderijen	4	0	
Brabantse Wal, buiten Natura 2000	11	5	
Totaal Zandregio / Brabantse Wal	57	38	

Tabel 2. Dodaarzen in de Zeekleiregio in 1990-96 en in 2020. In 1990-96 was een aantal plassen en kreken nog niet aangelegd of hersteld (n.a.). * wellicht enkele meer.

Terrein	1990-96	2020	Wie telt in 2024?
Markiezaat, Hogerwaardschor	33	0*	
Markiezaat, Klein Markiezaat	2	4	
Totaal Natura 2000	35	4*	
Molenplaat, opgespoten	3	0	
Bergse Plaat	0	1	
Kreekraksluizen - Oost, natuurbouw	0	2	
Totaal voormalige Oosterschelde	38	7*	
Polders			
Hogerwaardpolder	2	5	
Caterspolder	0	1	
Totaal zeekleipolders	2	6	
Noordpolder Ossendrecht	n.a.	7	
Augustapolder	n.a.	2	
Totaal Laagveenpolders	0	9	
Totaal Zeekleiregio	40	22*	

Figuur 2. Natura 2000-telplots van Soiron (waarop je met Avimap waarnemingen kunt invoeren) en andere vrij-toegankelijke plassen op de Brabantse Wal (rood) en in de zeeleiregio (blauw) waarvoor geen telgebieden zijn aangemaakt.